

Til § 1.

I medfør af § 20, 2. stk., i den nugældende lov af 18. april 1925 om Grønlands styrelse beskikkes for hver af landsdelene Sydgrønland og Nordgrønland en af de i landsdelen bosatte distriktslæger som kredslæge. Kredslægen samler og bearbejder indberetninger fra distriktslægerne, som han iøvrigt skal give råd og vejledning i deres administrative forretninger, men iøvrigt er kredslægens kendskab til de andre lægedistrikter meget begrænset, og det må anses for en meget væsentlig mangel ved sundhedsvæsenet i Grønland, at der savnes en overordnet læge uden for den almindelige lægevirksomhed, der har mulighed for at skaffe sig det fornødne overblik, og som har myndighed til at tage et påkrævet initiativ.

Det foreslås derfor, at der udnævnes en embedslæge (landslægen) til at koordinere de sundhedsmæssige foranstaltninger i Grønland.

Landslægen bør udnævnes efter indstilling fra sundhedsstyrelsen og må i sin egenkab af embedslæge for Grønland være direkte underordnet denne. Han vil derfor i de fleste henseender få samme stilling som en amtslæge i Danmark, men det synes hensigtsmæssigt at give hjemmel til at fastsætte visse særbestemmelser for hans virksomhed på grund af de særlige forhold i landet.

Bestemmelsen i § 1, stk. 3, om, at landslægen skal være rådgivende for de offentlige myndigheder i Grønland og høres af disse i sager, der kræver lægelig og hygiejnisk indsigt, følger i princippet deraf, at landslægen er embedslæge for Grønland, og at hans virksomhedsområde dermed er fastlagt i den almindelige lovgivning om embedslæger, jfr. lov nr. 87 af 21. april 1914 om embedslægevæsenets ordning, men man har ment det hensigtsmæssigt at fremhæve de nævnte forhold som praktiske udslag af lovgivningens regler. Bestemmelsen om, at landslægen skal have pligt til at føre regelmæssigt tilsyn i alle lægedistrikter, går muligvis noget videre end de tilsvarende regler for en amtslæge i Danmark, men er begrundet i et ønske om, at landslægen får et selvstændigt indblik i alle sundhedsvæsenet vedkommende forhold i Grønland.

Landslægen må iøvrigt som den ledende læge i Grønland i givet fald kunne give medicinalpersonalet ordrer, f. eks. med henblik på indgriben over for truende epidemier o. lign.

Det bemærkes, at den private læge i Ivigtut og eventuelle andre private læger, som måtte udøve lægegerning i Grønland,

må være underkastet landslægens tilsyn på samme måde, som læger her i landet er undergivet tilsyn fra kredslæger og amtslæger.

Til § 2.

Distriktslægerne har hidtil været ansat som tjenestemænd og er blevet udnævnt af kongen. I overensstemmelse med grønlands-kommissionens forslag gives der her hjemmel for, at lægerne ansættes af statsministeren, og at deres honorar fastsættes på finansloven, idet det har vist sig, at kun yderst få læger i Grønland bliver i tjenesten, indtil de opnår pension. Det vil derfor være mest hensigtsmæssigt, at distriktslægerne fremtidig er honorarlønnede. Det er dog en selvfølge, at de læger, der allerede er ansat som tjenestemænd, bevarer denne stilling, ligesom der ved normeringslov må kunne oprettes lægestillinger, såfremt nogle læger varigt ønskes knyttet til tjenesten i Grønland.

Til § 3.

Det er også efter den gældende lovgivning antaget, at statsministeren kan udfærdige instruks for distriktslæger og kredslæger i Grønland, men det skønnes hensigtsmæssigt at fastslå i loven, at ministeren har hjemmel til at udfærdige instrukser for lægerne.

Til § 4.

Tuberkulosen er i Grønland langt det alvorligste sygdomsproblem, og grønlands-kommissionen har stærkt understreget betydningen af, at der ved oprettelse af et tuberkulosesanatorium og kysthospital tilvejebringes mulighed for hurtigt og effektivt at gøre en indsats mod lungetuberkulosen og andre former for tuberkulose.

Til at lede tuberkulosesanatorium og kysthospital må der ansættes en overlæge med særligt kendskab til behandling af tuberkulose sygdomme, og han må yderligere assisteres af nogle yngre læger.

Til § 5.

Til forebyggelse og bekæmpelse af sygdomme, ikke mindst kønssygdomme, vil det være nødvendigt at udfærdige forskrifter med forpligtende virkning for befolkningen. Sådanne forskrifter er hidtil i et vist omfang udfærdiget administrativt uden særlig lovhjemmel, men da en effektiv sygdomsbekæmpelse undertiden vil nødvendiggøre, at der er hjemmel for tvangsmæssig undersøgelse af personer, som formodes at lide af farlige, smitsomme sygdomme, eller for tvangsmæssig behandling i form af vacci-